

Дисципліна: «Історія української музики ХХ ст.»

3 курс. Музикознавство. Композиція.

Дати занять: 08.04, 09.04; 15.04, 16.04; 22.03, 23.04

Викладач: Таранченко О. Г., кандидат мистецтвознавства, професор кафедри історії української музики та музичної фольклористики

Змістовний модуль 3. Симфонізм 1920-х рр.

Тема 1. Л. М. Ревуцький – класик української музики ХХ ст. еволюція симфонічного мислення

Лекція 1. Типологія жанрово-інтонаційних пошуків у симфонічній музиці. Становлення жанрових моделей українського симфонізму 20-х рр.: лірико-психологічного (Друга симфонія Л. Ревуцького), епіко-драматичного («Увертюра на чотири українські народні теми» Б. Лятошинського), картинно-жанрового (сюїта «Веснянки» М. Вериківського).

Місце і значення творчості Л. М. Ревуцького в становленні і розвитку українського симфонізму ХХ ст. Риси стилю. Тяжіння до епічного лірико-психологічного узагальнення. Особливості симфонізації фольклору. Новаторство музичної мови. Камерно-вокальна і фортепіанна творчість Л. Ревуцького та її жанрово-стильова своєрідність. Традиційне і новаторське.

Лекція 2. Етапи становлення симфонічного мислення Ревуцького. Перша симфонія в аспекті становлення індивідуально-стильових рис композитора. Кантата-симфонія «Хустина». Традиційні і новаторські риси осмислення хорового жанру в кантаті-симфонії «Хустина». Специфіка переінтонування поезії Т. Шевченка. Симфонічне узагальнення колективного образу народу, рис народно-національного характеру. Особливості музичної драматургії.

Індивідуальна специфіка вирішення проблеми «композитор і фольклор» у жанрі обробки української народної пісні, її новаторські риси. (цикли «Сонечко», «Галицькі пісні», «Козацькі пісні»).

Лекція 3. Друга симфонія – вершина симфонічного мислення композитора. Узагальнення методу симфонізації народної пісні у драматургії твору. Новаторство партитури, її художньо-образний зміст. Особливості поєднання епіко-драматичного та лірико-психологічного начал у музичній драматургії твору. Жанрова трансформація народнопісенних джерел. Майстерність та витонченість музичної мови.

1. Боровик М. К. Український радянський камерно-інструментальний ансамбль. Київ : Муз. Україна, 1968.
2. Бялик М. Л. Ревуцький. Риси творчості. Київ : Муз. Україна, 1973.
3. Горюхіна Н. Симфонізм Л. Ревуцького. Київ : Мистецтво, 1965.
4. Довженко В. Д. Нариси з історії української радянської музики. Ч. 1. Київ : Держ. вид-во образотв. мистец. і муз. л-ри УРСР, 1957.
5. Зінкевич О. С., Ляшенко І. Ф., Пясковський І. Б., Шреєр-Ткаченко О. Я. Історія української радянської музики. Київ : Муз. Україна, 1990.
6. Історія української музики / Беляєва М. В., Булат Т. П., Булка Ю. П., Гордійчук М. М. та ін. у 6 т. Т. 4 : 1917–1941. Київ : Наук. думка, 1992. 616 с.
7. Клин В. Л. М. Ревуцький – композитор-піаніст. Київ : Наук. думка, 1972.
8. Клин В. Українська радянська фортепіанна музика (1917–1977). Київ : Наук. думка, 1980.
9. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури. Київ : НМАУ імені П. І. Чайковського, 2011. 736 с.
10. Корній Л., Сюта Б. Українська музична культура. Погляд крізь віки. Київ : Муз. Україна, 2014. 592 с.
11. Лев Николаевич Ревуцький. Статті, воспоминання / упор. В. Кузик. Київ : Муз. Україна, 1989.
12. Музика : науково-популярний журнал. 2014. № 1 (397) (випуск до 125-річчя Л. М. Ревуцького)
13. Нариси з історії української музики / Архімович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шреєр-Ткаченко О. : у 2 ч. Ч. 1. – Ч. 2 : Українська радянська музика. Київ : Мистецтво, 1964.
14. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 67 : Музична культура України 20–30-х років ХХ століття: тенденції і напрямки. Київ : НМАУ, 2008. 360 с.
15. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 112 : Композитори і музикознавці Київської консерваторії у 1913–1922 роках : збірник статей. Київ : НМАУ, 2014. 186 с.
16. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 113 : Композитори і музикознавці Київської консерваторії у 1923–1941 роках : збірник статей. Київ : НМАУ, 2015. 294 с.
17. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 114 : Композитори і музикознавці Київської консерваторії у 1941–2010-х роках : збірник статей. Київ : НМАУ, 2016. 408 с.
18. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 115 : Доля митця в реаліях культурно-історичних процесів першої половини ХХ століття : збірник статей. Книга перша. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2016. 236 с.
19. Ольховський А. Нарис історії української музики. Київ: Муз. Україна, 2003.
20. Ревуцький Л. М. Із неопублікованих рукописів // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 101 : Зі спадщини Майстрів. Книга друга : наукове видання / редактор-упорядник К. І. Шамаєва. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. С. 178–198.
21. Ржевська М. На зламі часів: музика Наддніпрянської України першої третини ХХ століття у соціокультурному контексті епохи. Київ : Автограф, 2005. 352 с.
22. Рудницький А. Українська музика: історико-критичний огляд. Мюнхен : Дніпрова хвиля, 1963.
23. Тимофєєв В. Д. Український радянський фортепіанний концерт. Київ: Муз. Україна, 1972.
24. Фільц Б. Український радянський романс. – К. : Наук. думка, 1970.